SWS De Wierdestee
Samen groeien!

Anti-Pestprotocol

Anti-pestcoördinator Vertrouwenspersoon	Mevr. Wendelaar r.wendelaar@goudonderwijs.nl
PDCA jaarlijks geëvalueerd	November 2026

Inleiding
Alle leerlingen moeten zich in hun basisschoolperiode vrij en veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar onze school te gaan. Toch komt pesten helaas op iedere school voor. Het is een probleem dat we op school serieus aanpakken. Een pestprotocol alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest-probleem. Het is beter het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Anti-pestbeleid: uitgangspunten
Het anti-pestbeleid vormt de verklaring van de vertegenwoordiging van de school en de ouders waarin is vastgelegd dat we pestgedrag op school niet accepteren en dit volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaan aanpakken.
Een dergelijk anti-pestbeleid kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

1. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen.

Met dit anti-pestbeleid laten alle betrokken partijen zien dat zij bereid zijn tot samenwerking om de problemen rond pesten aan te pakken.

2. De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school moet beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (zie bijvoorbeeld dit anti-pestbeleid).
5. De school verzorgt preventieve (les)activiteiten.

Onze aanpak (5 sporen):

1. De algemene verantwoordelijkheid van de school

a. De school zorgt dat de directie, de coördinator, intern begeleider en leerkrachten voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.
b. De school werkt aan een goed beleid rondom pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is.

2. Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

a. Het probleem wordt serieus genomen.
b. Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is.
c. Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
d. Het aanbieden van hulp door de counselor.

3. Het bieden van steun aan de pester
a. Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor het gepeste kind.
b. De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
c. Wijzen op gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.
d. Het aanbieden van hulp door de counselor.

4. Het betrekken van de middengroep bij het probleem
a. De leerkracht bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin.
b. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie.
c. De leerkracht komt hier in de toekomst op terug.

5. Het bieden van steun aan de ouders
a. Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
b. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
c. De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
d. De school verwijst de ouders wanneer nodig naar deskundige hulpverleners.

Achtergrondinformatie
Voorbeelden van pesten:
- Altijd bijnaam noemen, nooit de naam van de leerling
- Een klasgenoot telkens de schuld geven
- Beledigen
- Isoleren/ buitensluiten
- Buiten school opwachten
- Slaan of schoppen
- Spullen afpakken, verstoppen, vernielen
- Bedreigen
- Schelden en schreeuwen.

Oorzaken van het pesten kunnen zijn:
- Problematische thuissituatie
- Buitengesloten voelen
- Voortdurend in een niet passende rol geduwd worden
- Voortdurende strijd om macht in de klas
- Zich minder voelen dan de rest

De belangrijkste voorwaarde om tot ontwikkeling te komen, is veiligheid. Kinderen moeten zich geborgen en thuis voelen op de school. Wij proberen, binnen onze mogelijkheden, het gebouw, het terrein en wat erop en erin is, zo goed mogelijk in te richten. Daarnaast benaderen de leerkrachten de kinderen zo, dat het zelfvertrouwen van kinderen wordt gestimuleerd. Dit komt naar voren in:
- Het houden van groepsgesprekken.
- Adequaat optreden van leerkrachten bij ongewenst gedrag.
- Aandacht geven aan en stimuleren van positief gedrag.
- Serieus omgaan met klachten van kinderen.
- Bewust aandacht besteden aan sociale vaardigheden.

Schoolafspraken:
In de school zijn duidelijke regels en afspraken. Deze zijn nodig om alles goed te laten verlopen en om kinderen structuur en helderheid te bieden. Deze regels zijn geen strak keurslijf. De kinderen moeten binnen deze regels op eigen wijze (leren) werken en functioneren. Als kinderen zich niet aan de bekende afspraken houden, worden ze daar op aangesproken. Naast schoolregels (de zogenaamde kapstokregels) worden er per groep afspraken gemaakt samen met de kinderen. Dit zijn afspraken over hoe je met elkaar omgaat. Ze zijn bedoeld om een klimaat van veiligheid te scheppen en om pestgedrag te voorkomen of vroegtijdig aan te pakken.

Onze afspraken zijn:
1. We zorgen samen voor rust in de school
2. We luisteren naar elkaar
3. Wij helpen elkaar als het kan en mag
4. We praten vriendelijk en respectvol
5. We zijn zuinig op spullen
6. We houden handen en voeten bij onszelf

Door zorgvuldig met de regels om te gaan, willen we de leerlingen bewust maken van hun houding ten aanzien van de materialen en de anderen om zich heen.

Belangrijke deelregels:
- Doe niets bij een ander kind wat jezelf niet prettig vindt.
- Kom niet aan de ander als een ander dat niet wil.
- Vraag, voordat je aan andermans spullen zit.
- Gebruik de naam van de leerling.
- Ben je kwaad, probeer pratend een oplossing te vinden. Lukt dat niet, ga naar de meester of de juf.
- Luister naar elkaar.
- Vertel gerust als er iets gebeurt dat je niet prettig vindt of wat onprettig of gevaarlijk is voor de ander.
- Praat met de leerkracht, je ouders, je vrienden als je gepest wordt.
- Hoe iemand eruit ziet is niet belangrijk, wel hoe iemand met anderen omgaat.
- Nieuwe leerlingen zijn welkom en worden vriendelijk en open ontvangen.

Is er toch sprake van pesten?
Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen:
Stap 1: De leerlingen proberen het probleem zelf op te lossen.
Stap 2: De leerlingen komen er niet uit en zoeken hulp bij de leerkrachten.
Stap 3: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen de ruzie of pesterij op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
Stap 4: Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking. Ouders worden geïnformeerd.

Als er pestgedrag is vastgesteld en stap 1 t/m 4 leveren geen positief resultaat op, dan komen de volgende strafmaatregelen aan de orde. De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De straf is opgebouwd in 5 fasen, afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met het pestgedrag en geen verbetering vertoont. Wij zoeken altijd naar een passende oplossing, omdat ieder kind anders is.

<u>Fase 1:</u>
Gesprek (bewustwording wat een gepest kind wordt aangedaan). Afspraken maken met de pester over gedragsverandering (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden). Dit bespreken met de

ouders en team. Bewaren in het leerlingendossier. *Voorbeelden hiervan zijn: Een of meerdere pauzes binnen blijven. Sancties kunnen zijn: Nablijven tot alle kinderen naar huis zijn vertrokken. Een schriftelijke opdracht (bijv. over de toedracht en de rol in het pestprobleem).*

Fase 2:
Vervolggesprek met de ouders/verzorgers, als voorgaande acties op niets uitlopen. Aan de ouders/verzorgers wordt nadrukkelijk gevraagd mee te werken om een eind aan het probleem te maken. Voor jongere kinderen kan het heen en weerschriftje worden gehanteerd.

Fase 3:
Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld (GGD, schoolbegeleiding).

Fase 4:
Er kan voor worden gekozen binnen de school een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen.

Fase 5:
In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. (Veiligheidsbeleid Goud)

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig/mogelijk. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en adviseren.

Begeleiding van een kind dat gepest wordt:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat hij/zij doet voor, na en tijdens het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling laten inzien dat je ook op een andere manier kunt reageren. Zoeken en oefenen van een andere reactie.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van het kind benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter durft op te stellen.
- Praten met de ouders (mits het kind dat wil!).
- Het gepeste kind niet overbeschermen en teveel in een uitzonderingspositie zetten t.o.v. de rest van de groep, waardoor het pesten zou kunnen toenemen.

Begeleiding van de pester:

- Door er over te praten, zoeken naar de oorzaken van het pesten/de ruzie.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor het slachtoffer.
- Excuses laten aanbieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten het slachtoffer heeft.
- Kind leren niet meteen kwaad te worden, leren beheersen, de ‘stop-eerst-even- nadenken-houding’.
- Prijzen als het kind zich aan de regels houdt en/of een andere/betere manier van reageren toont.
- Gesprek met ouders, elkaar informeren en overleggen. Hoe komt dit kind tot pesten?
- Zoeken van een sport/club waar het kind leert samenwerken.
- Inschakelen hulp: sociale vaardigheidstraining, jeugdzorg, huisarts etc.

Ouders van gepeste kinderen:

- Blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten op straat gebeurt, kunt u het best contact opnemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het best direct met de leerkracht bespreken.

- Door complimentjes kan het zelfrespect van uw kind vergroot worden.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Werk samen met de school, maar houd grenzen in de gaten, uw grenzen en ook die van school. Het is niet de bedoeling dat u op school komt om eigenhandig een probleem voor uw kind op te lossen.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem serieus en probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het een ander aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak van school staat.

Alle ouders:

- Neem ouders van gepeste kinderen serieus. Geef zelf het goede voorbeeld.
- Stimuleer uw kind om op een vriendelijke manier met anderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag.
- Leer uw kind om voor anderen op te komen. Leer uw kind om voor zichzelf op te komen op een niet gewelddadige manier.